Видове юридически професии

Съдържание, предоставено от

Словакия

Словакия

Настоящата страница представя преглед на юридическите професии в Словакия.

Юридически професии — въведение

Прокурори

Организация

Прокуратурата на Словашката република е независим държавен орган, ръководен от главния прокурор. В рамките на своите правомощия прокуратурата защитава правата и законово защитените интереси на физическите лица, юридическите лица и държавата.

За Прокуратурата на Словашката република е предвидена отделна бюджетна глава в рамките на държавния бюджет.

Статутът и ролята на прокуратурата и на главния прокурор са регламентирани в Конституцията на Словашката република (член 149) и в Закон № 153/2001 за прокуратурата, който урежда също и правомощията на главния прокурор и на останалите прокурори. Този закон урежда също така организацията и управлението на прокуратурата. Статутът, правата и задълженията на прокурорите са установени в Закон № 154/2001 за прокурорите и младшите прокурори.

Йерархична структура

Като се има предвид нейната роля като правоохранителен орган, прокуратурата трябва да бъде организирана йерархично. Тя осигурява еднаквото прилагане на законите и другите норми с общо приложение, както и на наказателната политика.

В рамките на прокуратурата съществува йерархия на прокурорите, като всички те са подчинени на главния прокурор.

Правомощия

Прокуратурата разполага със следните правомощия:

- осъществява наказателното преследване на лицата, заподозрени, че са извършили престъпление, и наблюдението за спазването на закона преди започването на наказателно преследване в съответствие със съответния закон и по време на предварителното производство;
- гарантира, че лицата, които са лишени от свобода или чиято свобода е ограничена с решение на съд или друг компетентен държавен орган, се задържат на места и при условия, които са в съответствие със закона;
- упражнява своите правомощия в съдебни производства;
- представлява държавата в съдебни производства съгласно съответното законодателство;
- осъществява надзор за спазването на законодателството от публичните административни органи, доколкото това е предвидено от закона;

- упражнява правомощията си в областта на международното сътрудничество доколкото това е предвидено в съответното законодателство, в международните договори, обнародвани по предвидения от закона начин, и в правно обвързващите актове на ЕС;
- участва в изготвянето и прилагането на мерки, предназначени за предотвратяване на нарушения на законите и другите норми с общо приложение;
- спомага за отстраняване на причините и условията за престъпни дейности, както и за предотвратяване и премахване на престъпността;
- оказва съдействие при подготовката на законодателство (участие в законодателния процес);
- изпълнява други задължения, предвидени в специален закон или акт или в надлежно обнародван международен договор.

Задължения

Главният прокурор и отделните прокурори изпълняват всички задължения, които попадат в обхвата на правомощията на прокуратурата, и използват всички налични законови средства при изпълнение на своите функции и задължения. Те са длъжни да:

- прилагат (в рамките на своята осведоменост и убеждения) Конституцията на Словашката република, конституционните и другите закони, надлежно обнародваните международни договори и другите норми с общо приложение;
- зачитат и защитават човешкото достойнство и основните права и свободи на човека и да избягват каквато и да било форма на дискриминация;
- защитават обществения интерес;
- осъществяват дейността си, като проявяват инициатива, справедливост и безпристрастност, и без ненужно забавяне.

Йерархия

Организационната структура на прокуратурата на Словашката република се състои от следните органи:

Главната прокуратура е върховният орган и е начело на системата на прокуратурата. Тя ръководи:

- специализираната прокуратура, създадена с цел разкриване и наказателно преследване на случаите на корупция и организирана престъпност;
- окръжните прокуратури (8 на брой), които са по-горестоящи от районните прокуратури в техните съдебни райони; и
- районните прокуратури (55 на брой).

Седалището на главната прокуратура е в Братислава.

Седалищата и съдебните райони на по-нискостоящите прокуратури съответстват на седалищата и съдебните райони на съответните им съдилища. Все пак седалищата и териториалната юрисдикция не отговарят на административно-териториалното деление на страната.

Прокурорите изпълняват задълженията си въз основа на служебно правоотношение, което възниква при назначаването им. Прокурорите се назначават от главния прокурор на прокурорска длъжност, която заемат безсрочно. Те трябва да положат безусловна клетва при встъпването си в длъжност.

Квалификация

Прокурорите трябва да бъдат словашки граждани и да отговарят на следните условия: Те трябва:

- да са на възраст поне 25 години към датата на назначаването си;
- да притежават магистърска степен по право от юридически факултет на университет в Словашката република или признат документ, издаден от чуждестранен университет и удостоверяващ магистърска степен по право; ако прокурорите първо са придобили бакалавърска, а след това магистърска степен, и двете степени трябва да са придобити в областта на правото;
- да са напълно дееспособни и да са медицински годни да изпълняват задачите на прокурора;
- да не са осъждани и да притежават необходимите качества за правилното изпълнение на своите функции;

- да владеят отлично словашки език;
- да имат постоянно местожителство в Словашката република;
- да не са членове на политическа партия или политическо движение;
- да са издържали успешно изпита за прокурор;
- са преминали успешно конкурсната процедура, освен ако друго не е предвидено в закона;
- да са дали съгласие в писмен вид за назначаване като прокурор в дадена прокуратура.

Само младши прокурор може да се регистрира за явяване на изпита за прокурори. Свободните работни места за младши прокурори се запълват посредством конкурс за подбор.

Съгласно закона професионалните изпити по право за съдии, адвокати и нотариуси също се зачитат като изпити за прокурори.

Повишаването в длъжността главен прокурор или в по-висока длъжност е възможно само въз основа на конкурс и след съгласуване със Съвета на прокурорите.

Временното командироване на един прокурор, за да изпълнява своите задължения в друга прокуратура, може да се извършва само с негово съгласие. Без да се изисква такова съгласие, прокурорите могат да бъдат командировани временно да изпълняват задължения в друга прокуратура за не повече от 60 работни дни в рамките на една календарна година, ако това е необходимо, за да може съответната прокуратура да изпълнява надлежно своите задължения.

Прокурорите могат да бъдат прехвърляни в друга прокуратура само ако са съгласни с прехвърлянето, подадат молба за прехвърляне или бъдат прехвърлени по дисциплинарни причини.

Главният прокурор може да отстрани временно от длъжност прокурор, срещу когото е повдигнато наказателно обвинение за извършване на умишлено престъпление или за престъпление, извършено по непредпазливост при изпълнение на прокурорските задължения, или срещу когото е образувано дисциплинарно производство за деяние, което може да доведе до отстраняването му от прокурорските задължения.

Служебното правоотношение на прокурор може да бъде прекратено само на основанията, посочени в закона.

Роли и отговорности

Прокурорът следи за спазването на закона както преди наказателното преследване, така и по време на предварителното производство. В изпълнение на своите надзорни функции, прокурорът може:

- да дава задължителни указания на полицейските служители преди започването на наказателното производство и по време на разследването и на съкратеното разследване на престъпни деяния, както и да определя срокове за работата по делото; всяко указание трябва да бъде записано в съответната преписка по делото;
- да изисква преписки, документи, материали и доклади за хода на полицейското разследване след започването на наказателното преследване, за да установи дали полицейските служби са започнали наказателното преследване своевременно и дали изпълняват правилно своите задължения;
- да участва в извършваните от полицията дейности, да извършва отделни действия по разследването или цялото разследване, или съкратено разследване, както и да взема решения по всеки случай; при тези си действия прокурорът трябва да действа съобразно закона; решенията на прокурорите, както и решенията на полицията, могат да бъдат обжалвани;
- да върне делото на полицейските служби с указания за допълнително разследване или съкратено разследване, както и да определи срок за това; прокурорът уведомява обвиняемия и пострадалото лице, че делото е върнато за допълнително разследване;
- да отменя незаконни или неоснователни решения на полицията и да ги заменя със свои решения; прокурорът може да реши да прекрати наказателното производство или да прехвърли делото другаде в рамките на 30 дни. Ако прокурорът замени решение на полицейските органи със свое собствено решение на друго основание, а не въз основа на жалба, подадена от правоимащо лице, решенията на прокурора и на полицията могат да бъдат обжалвани. Прокурорът може също така

да дава задължителни указания за започване на разследване или съкратено разследване;
- да отнеме дело от полицейски служител и да предприеме действия за прехвърлянето му на друг(и) полицейски служител(и);
- да предприеме действия, за да гарантира, че разследването или съкратеното разследване на престъпление, извършено от член на въоръжените сили за сигурност, се извършва от полицейски следовател; преди да предприемат такива действия, прокурорите се допитват до ръководителя на службата за инспекции; прокурорите могат да процедират по подобен начин при разследвания или съкратени разследвания на престъпления, извършени от митнически служители.

Единствено прокурорът разполага със следните правомощия:

- да повдига обвинения;
- да сключва споразумение с обвиняемия относно вината и наказанието му и да внася предложение пред съда за одобряването му;
- да спира наказателното преследване;
- да прекратява или да прекратява условно наказателното преследване;
- да одобрява помирение или постигнато споразумение в досъдебната фаза и да прекратява наказателното преследване;
- да издава разпореждания за изземване на имущество на обвиняемия и да определя кое имущество не следва да бъде иззето или да отменя изземването;
- да обезпечава граждански искове на пострадалия, да отменя изцяло или частично обезпечението или да изключва от него определено имущество;
- да издава разпореждане за ексхумация на труп;
- да иска съгласие за провеждане на наказателно преследване или за задържане под стража на лице в случай, за който се изисква съгласието на Националния съвет на Словашката република, Съдебния съвет на Словашката република, Конституционния съд или Европейския парламент;
- да подаде искане за издаване на съдебно разпореждане за задържане под стража на обвиняемия или удължаване на срока на задържането му;
- да подаде искане за издаване на разпореждане за екстрадиране на обвиняемия от друга държава;
- да провежда предварително разследване в рамките на процедура по екстрадиране, освен ако законът не предвижда друго;
- въз основа на молба от компетентен чуждестранен орган да подаде искане за издаване на съдебно разпореждане с цел временно изземване на имуществото на лице, срещу което се води наказателно преследване в чужбина, или на частта от това имущество, която се намира на територията на Словашката република.

При упражняването на надзорните си правомощия за спазването на закона в местата, където са задържани лица, лишени от свобода или чиято свобода е ограничена, прокурорите трябва да гарантират, че лицата са задържани в такива места единствено въз основа на съдебно решение или решение на друг оправомощен държавен орган, както и че на съответните места се спазват законите и другите нормативни актове с общо приложение.

По граждански производства прокурорът има право:

1. да подаде искане за образуване на гражданско производство с цел:

- настаняване във възпитателно училище — интернат на лице на възраст между 12 и 14 години, ако то е извършило престъпно деяние, наказуемо с доживотен затвор съгласно Наказателния кодекс;
- постановяване на незаконосъобразността на стачка или уволнение;
- постановяване на недействителността на прехвърлянето на държавна собственост, както е предвидено в Закона за установяване на произхода на финансови средства при приватизация, Закона относно условията за прехвърляне на имущество държавна собственост на други лица или Закона за управление на държавната собственост;
- осъществяване на контрол за законосъобразност на всяко решение, взето от орган на държавната администрация в случаи, когато внесеното от прокурор възражение не е било прието;
- отмяна на незаконосъобразно решение, прието от дадена община, ако същата не е отменила решението си въз основа на възражение от прокурора;

2. встъпване във всяко гражданскоправно производство, което не е спорно, с изключение на

бракоразводните производства. Ако към бракоразводното производство е присъединено производство за определяне на отношенията на съпрузите с техните ненавършили пълнолетие деца след развода, прокурорите могат да встъпят в тази част от производството.

3. При гражданскоправни спорни производства прокурорите могат:
    1. да предявяват искове в случаите, когато държавата претендира за възстановяване на неоснователно обогатяване, когато се иска установяване на собственост, когато са нарушени разпоредбите на нормативен акт с общо приложение или когато това е предвидено в специален нормативен акт;
    2. да встъпват в открити производства в случаите, когато държавата, юридическо лице, учредено от държавата, държавно предприятие, юридическо лице, в което държавата има участие в собствеността, общински орган или висша териториална единица е една от страните в производството, или в случаи, свързани с отговорност за вреди, причинени при упражняване на публична власт.

При упражняването на надзор за съблюдаването на закона и другите нормативни актове от общ характер от страна на органите на публичната администрация, прокурорът има правото да извършва проверка за законосъобразност на:

- нормативните актове от общ характер, приети от органите на публичната администрация;
- вътрешните административни правила, издадени от органите на публичната администрация с цел гарантиране на изпълнението на публичните им административни функции;
- решенията, взети по отделни случаи в областта на публичната администрация;
- действията на органите на публичната администрация при издаването на правила и решения в областта на публичната администрация.

Съдии

Организация

Съдебни служители

1. Главен помощник-администратор (382 Kb)
2. Съдебен секретар (295 Kb)
3. Старши съдебен служител (460 Kb)
4. Съдебен помощник на съдия от Върховния съд (291 Kb)

Адвокати

Бази данни с правна информация

За повече информация, моля, разгледайте уебсайта на Словашката адвокатска колегия.

Юристи/Юрисконсулти

Бази данни с правна информация

За повече информация, моля, разгледайте уебсайта на Словашкия център за правна помощ.

Нотариуси

Нотариусите в Словашката република трябва да притежават диплома по право.

Ролята на нотариуса е да осъществява превантивно правосъдие и да издава нотариално заверени официални документи.

Министерство на правосъдието упражнява надзор върху нотариусите.

Нотариусите трябва да бъдат членове на Нотариалната камара на Словашката република.

Бази данни с правна информация

Уебсайтътна Нотариалната камара предоставя интранет сайт, достъпен само за нотариусите. Достъпът е свободен, но информацията, която може да бъде търсена, е ограничена.

Базата данни предоставя достъп до:

- публичните регистри
- списъка на нотариусите (данни за контакт, говорим(и) език(ци), работно време)
- законодателство

> Последна актуализация: 16/05/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.